

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/30/2020
Identifikačné číslo spisu: 1120202696
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2021
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1120202696.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera (sudca spravodajca) a sudcov JUDr. Márii Trubanovej, PhD., JUDr. Ľubora Šeba, JUDr. Zdenky Reisenauerovej, JUDr. Eriky Šobichovej, JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Miroslavy Janečkovej v právnom spore žalobcu: L. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom R.. U. XX, U., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, v konaní o žalobe pre nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania v oblasti sociálnych dávok, vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 28Sa/27/2020, o nesúhlase Krajského súdu v Žiline s postúpením veci Okresným súdom Bratislava I, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením veci je d ô v o d n ý.

Vecne príslušným súdom na konanie je Okresný súd Bratislava I.

Odôvodnenie

1. Návrhom podaným na Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 26.10.2020 sa Krajský súd v Žiline domáhal, aby kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol kompetenčný spor podľa ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku. Kompetenčný spor, či vec patrí do správneho alebo civilného súdnictva, vznikol medzi Okresným súdom Bratislava I a Krajským súdom v Žiline vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12C/8/2020.

2. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej č. 520 124 2260 0 zo dňa 16.01.2017 z dôvodu jeho rozporu so zákazom diskriminácie a uloženia povinnosti žalovanej priznať mu od dňa 08.09.2011 mesačný starobný dôchodok vo výške 573,06 EUR. Podanú žalobu odôvodnil tým, že žalovaná svojim rozhodnutím č. 52012422600 zo dňa 16.01.2017 porušila všeobecnú zásadu zákazu diskriminácie tým, že mu nepriznala starobný dôchodok v takej výške v akej mu patrí, resp. v akej mu vznikol nárok. Žalovaná v predmetnom rozhodnutí síce správne vypočítala starobný dôchodok vo výške 573,06004 EUR mesačne, avšak uvedeným rozhodnutím mu priznala starobný dôchodok len vo výške 95,40 EUR (po zvýšení 133,90 EUR)

mesačne. Žalobca má za to, že žalovaná uvedeným rozhodnutím, v rozpore so zákonom, v zmysle článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, krátila mu priznaný starobný dôchodok zo sumy 573,06004 EUR na sumu 95,40 EUR mesačne. Z uvedeného článku 33 ods. 2 Dohovoru vyplýva, že výška starobného dôchodku sa môže krátiť len vtedy ak občan v čase vzniku nároku na starobný dôchodok poberá inú peňažnú dávku za tú istú sociálnu udalosť. V tejto súvislosti poukazuje na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorých je okrem iného neakceptovateľný výklad žalovanej, ktorým sa diskriminuje poistenec (bývalý policajt) tým, že sa mu vypláca dôchodok v nižšej sume, než na ktorý mu vznikol nárok podľa zákona č. 100/1988 Z.z. Z tohto dôvodu považuje predmetné rozhodnutie žalovanej vo vzťahu k jeho osobe za diskriminačné a žiada, aby súd uložil žalovanej povinnosť priznať mu od dňa 08.09.2011 mesačný starobný dôchodok vo výške 573,06 EUR.

3. Okresný súd Bratislava I postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave, pretože mal za to, že v danej veci sa jedná o správnu žalobu v sociálnych veciach, ktorá patrí do právomoci krajského súdu.

4. Krajský súd v Bratislave nesúhlasil s postúpením veci zo strany Okresného súdu Bratislava I, pretože zastával názor, že na rozhodnutie vo veci nie je krajský súd príslušný, keďže ide o antidiskriminačnú žalobu a nejde o vec patriacu do správneho súdnictva. Krajský súd v Bratislave poukázal na § 6 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, podľa ktorého poistenec, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného zákona (antidiskriminačný zákon). Zároveň Krajský súd v Bratislave konštatoval, že miestna príslušnosť v sociálnych veciach sa spravuje režimom ustanoveným v ust. § 13 ods. 3 SSP, podľa ktorého je na preskúmanie správnej žaloby v sociálnych veciach miestne príslušný krajský súd, v obvode ktorého má žalobca adresu trvalého pobytu. Keďže žalobca má adresu trvalého bydliska na adrese R.. U. XXXX/XX, XXX XX U., miestne a vecne príslušným krajským súdom by v prípade, že by išlo o žalobu v sociálnych veciach, bol Krajský súd v Žiline. Z hore uvedených dôvodov, ako aj z dôvodu nedodržania procesného postupu podľa § 18 ods. 2 Správneho súdneho poriadku (SSP) zo strany Okresného súdu Bratislava I, krajský súd vrátil vec na Okresný súd Bratislava I.

5. Okresný súd Bratislava I uznesením č. k. 12C/8/2020-15 zo dňa 31.08.2020 postúpil vec Krajskému súdu v Žiline, pretože zastával názor, že vec patrí do správneho súdnictva a podľa § 13 ods. 3 SSP miestne príslušným súdom je Krajský súd v Žiline.

6. Krajský súd predložil spis podľa § 18 ods. 4 SSP Najvyššiemu súdu SR z dôvodu, že mal za to, že vec mu bola postúpená nesprávne a vecne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je Okresný súd Bratislava I, pretože ide o civilnú - antidiskriminačnú žalobu.

7. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa najskôr zaoberal tým, či sú splnené podmienky na prejednanie kompetenčného sporu a rozhodnutie o ňom.

8. Podľa § 8 SSP kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku.

9. Z ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku vyplýva, že kompetenčným sporom je spor o vecnú príslušnosť medzi súdom, rozhodujúcim v civilnom súdnom konaní a súdom, rozhodujúcim v správnom súdnom konaní. Stranami kompetenčného sporu podľa ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku (sporu o vecnú príslušnosť) sú potom súdy. Na strane jednej vždy správny súd a na druhej civilný súd. Keďže v predloženej veci Okresný súd Bratislava I poprel svoju vecnú príslušnosť rozhodnúť o žalobe proti rozhodnutiu žalovanej, vec postúpil Krajskému súdu v Žiline a ten následne predložil vec kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vznikol negatívny kompetenčný konflikt v zmysle ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku (spor o vecnú príslušnosť medzi civilným a správnym súdom), je preto daná právomoc a príslušnosť kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tento kompetenčný spor rozhodnúť.

10. Úlohou kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo posúdiť, ktorý súd je príslušný rozhodnúť o žalobe proti rozhodnutiu žalovanej podanej 31.01.2020 na Okresný súd Bratislava I.

11. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

13. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

15. Podľa § 55 ods. 3 SSP každé podanie posudzuje správny súd podľa jeho obsahu.

16. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 461/2003 z.z. o sociálnom poistení, poistenec, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného zákona (antidiskriminačný zákon).

17. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca podal žalobu pre nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania v oblasti sociálnych dávok a to napriek skutočnosti, že žalobca porušenie zásady rovnakého zaobchádzania viaže na rozhodnutie žalovanej. Vo svojej žalobe poukázal na príslušné ustanovenia antidiskriminačného zákona, čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, čl. 14 Európskeho dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, čl. 1 protokolu č. 12 Dohovoru na ochranu ľudských práv a slobôd, Dohovor č. 128, ako aj na judikatúru NS SR o všeobecnom zákaze diskriminácie z akéhokolvek dôvodu. Argumentoval, že zákaz diskriminácie bol porušený rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 520 124 2260 0 zo dňa 16.01.2017, ktorým bol žalobcovi priznaný starobný dôchodok vo výške 95,40 Eur mesačne od 08.09.2011. Diskriminatívny charakter uvedeného rozhodnutia spočíva v tom, že čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 nezákonne uplatňuje len u bývalých policajtov, ktorým vznikol popri už poberanom výsluhovom príspevku aj nárok na starobný dôchodok až po 01.07.2002, hoci Dohovor č. 128 nadobudol účinnosť už dňom 12.01.1991, ako aj v tom, že hoci pre nezákonné uplatnenie tohto článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 spĺňajú aj iné osoby, napr. sudcovia pri odchode do dôchodku ako aj prokurátori pri odchode do dôchodku, im sa nekráti táto dávka ani od 12.01.1991 a ani v súčasnosti. Navrhol, aby súd uložil Sociálnej poisťovni povinnosť priznať žalobcovi od 08.09.2011 starobný dôchodok v sume 573,06 Eur mesačne, teda vo výške, v akej mu k uvedenému dňu vznikol zákonný nárok.

18. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu SR súhlasí s názorom Krajského súdu v Žiline, na základe ktorého zo žalobnej argumentácie žalobcu vyplýva, že jednoznačne ide o tzv. antidiskriminačnú žalobu, upravenú v § 307 a nasl. CSP, teda procesný inštitút, ktorý SSP neupravuje. Na veci nič nemení ani skutočnosť, že žalobca porušenie zásady rovnakého zaobchádzania viaže na rozhodnutie žalovanej.

19. Pri rozhodovaní sporov medzi súdmi v civilnom súdnictve a správnom súdnictve musí kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vychádzať z medzí stanovených zákonom. V § 6 ods. 4

zákona č. 461/2003 z.z. o sociálnom poistení je jednoznačne upravené, že poistenec, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa antidiskriminačného zákona.

20. Práve z tohto dôvodu kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatuje, že žalobu žalobcu nemožno považovať za žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovanej o určenie výšky starobného dôchodku v sume 573,06 EUR mesačne od 08.09.2011, ale treba ju považovať za antidiskriminačnú žalobu, ktorej prejednanie spadá do civilného súdnictva.

21. Z týchto dôvodov kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol tak, že v konaní o žalobe pre nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania v oblasti sociálnych dávok, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12C/8/2020 je príslušný rozhodnúť súd v civilnom súdnictve.

22. Právoplatné rozhodnutie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je podľa ustanovenia § 11 ods. 1 Civilného sporového poriadku záväzné pre súdy a orgány verejnej moci. Ďalšou úlohou Okresného súdu Bratislava I preto bude posúdiť návrh žalobcu v súlade s právnymi závermi kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyjadrenými v tomto uznesení.

23. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 7:0 (ustanovenie § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.